

– Éppen most kaptam a jelentést a történekről. Nem tudom még, milyen arányú a tüntetés s mennyiben fejezi ki a bajtársi egyesületek egységes álláspontját. El vagyok azonban rá készülve, s erre vonatkozólag minden rendelkezésre álló eszközzel megakadályozok minden olyan törekvést, amely a békét utcai zavargásokkal akarná megbontani.

Értesülésünk szerint ebben az ügyben Tóth Károly dr. rektor magához hívatta a diákság vezetőit, hogy egyrészt informálódják az események felől, másrészt megbeszélje velük a teendőket. Nem lehet ugyanis elnézni tétlenül tovább azt a túrheterlen állapotot, hogy pár kétes existencia nyugtalankodása miatt állandó tűzfészek legyen az egyetem ifjúsága, ahová elég bevetni egy szikrát, hogy oktalanságokra ragadtassák magukat. Tessék a provokatőröket kinyomozni, s ártalmatlanná tenni őket a jó érzésű és a józan megfontolásra való hivatkozással.

Szegedi Napló III. (1927) február 26. 3. oldal

203. A diákság vezetői közmegeledésre tisztázták a tegnapi utcai jelenetet

A kultuszminiszter ígéretet tett, hogy Szegeden diákszanatóriumot létesít

A pénteki országos visszhangot keltő, sajnálatos és éretlen diáksínytevések különböző megvilágításba kerültek a közönség elé, melyek közül a legmegmagyarázhatatlanabb bizonyos körök álláspontja, akik úgy vélték szolgálni a jobb ügyet, hogy nem agyonhallgatták, hanem egyszerűen letagadták az emberek százai előtt és füle hallatára lefolyt eseményeket. Meg kell állapítani, hogy megmozdították ezek a csínytevések az egész rendőrségi politikai apparátust, a Turul Szövetség erélyes házi nyomozást indított, a rektor interveniált s az összes egyetemi bajtársi egyesületek vezérségeiből alakult deputáció szombaton délben kimagyaráztkodó küldöttséggel tisztelgett a kultuszminiszter előtt.

A rendőrségi nyomozás főként arra a bizalmas bejelentésre támaszkodott, hogy Budapestről pár nappal ezelőtt Turul bajtársak érkeztek Szegedre, akik Ádám professzorral szemben való magatartásukhoz hasonló hangulatot igyekeztek Szegeden is felidézni. S ehhez legalkalmasabb időnek a kultuszminiszter szegedi tartózkodását s legalkalmasabb módnak a hazugságokkal dolgozó izgatást vélték. A nyomozás azonban megállapította, hogy ez a nyilvánvaló valótlanosság s talán az a tendenciája, hogy a dolog igazi hátteréről, ahol egyetemi körökben jól ismert izgató alakok dolgoznak, elterelje a figyelmet. Mert egy pillanatig sem volt kétséges, hogy az eseményekért nem az a pár, eszközül felhasznált egyetemi és ipariskolai hallgató felelős, akik gúnydalokat énekeltek, hanem az uszítók, s a nyomozás most ezek leleplezésére irányul. Maga a Turul Szövetség is gondos nyomozást vezet ebben az ügyben, hogy alapszabályszerű megtorlásban részesítse őket.

Az ifjúsági küldöttség tisztelgése egyébként is tervbe volt véve, de az események alakulása következtében Tóth Károly dr. rektor kifejezte azt a határozott óhaját, hogy a diákság vezetői magyarázzák ki a történeteket a kultuszminiszter előtt. Regdon László dr. a szegedi Turul vezérének vezetésével az összes egyetemi bajtársi egyesületek vezérei szombaton délben a díszbankett előtt jelentkeztek kihallgatásra a Tisza Szállóban a kultuszminiszternél. A kihallgatáson jelen volt Kószó István dr. felsőházi tag, Aigner Károly dr. főispán és Tóth Károly dr. rektor is. A küldöttség sajnálkozásának adott kifejezést az események miatt, amely egyáltalán nem volt kifejezője az összegyűtemi hallgatóság véleményének. A szegedi egyetemi ifjúság továbbra is azzal a mélységes tisztelettel és reverenciával tekint a kultuszminiszterre, s éppen ezért kérték, ne vegye az utcai jelenetet személye ellen irányuló sértésnek. Ha történt is valami, ez csak lelkiismeretlen uszítók munkája volt, s a hangulat kirobbanásához nagyban hozzájárult a baloldali körök állandó izgatása is.

Klebelsberg Kuno gróf kijelentette válaszában, hogy nem is hitte egy percre sem, hogy az egyetemi ifjúság összességétől jött a tüntetés s éppen ezért nem is vette ezt a személye ellen való tüntetésnek. Megnyugvással vette tudomásul a küldöttség szónokának azon kijelentését, hogy a szegedi egyetemi ifjúság egyáltalán nem szolidáris a fővárosi egyetemi köröknek az Ádám-ügyben elfoglalt álláspontjával, mert ezt speciális pesti ügynek tekinti.

Miután így kölcsönös egyetértéssel és meglégedésre megtörtént a kimagyarázkodás, Regdon László dr. előterjesztette a Turul Szövetség tervét, illetőleg támogatást kért. A Turul Szövetség ugyanis a város tulajdonát képező királyhalmi erdőben diákszanatóriumot kíván létesíteni. A fenntartást olyanféleképpen gondolják, hogy éppen úgy, mint a munkások, keresetük bizonyos százalékát fizetik a munkásbiztosító pénztárnak, minden egyetemi hallgató félévenként 2-3 pengőt fizessen a diákszanatórium javára s ennek fejében ott ingyenes gyógykezelésben részesül. A tervezetet előzőleg Rigler Gusztáv közegészségtani professzornak már előterjesztették, aki a legnagyobb lelkesedéssel ígerte meg támogatását e nagyjelentőségű diákszociális intézmény körül. Kérték a kultuszminisztert, hogy jelöljön meg alapot, amelyből a létesítéshez szükséges pénzt megkaphassák.

Klebelsberg Kuno gróf kijelentette, hogy a maga is fölöttébb szépnek és üdvösnek tartja a tervet az orvosi oktatás szempontjából is, mert a klinikai oktatás nélküli azokat a lehetőségeket, hogy a gyakorló orvosok egyes kóros betegségeknél áttekinthető képet nyerjenek a betegség lefolyásáról. Ezt csak a szanatórium biztosíthatja. Megígérte, hogy előteremti a létesítéshez szükséges összegeket, annál is inkább, mert nincs az országban ilyen diákszociális intézmény, s hogy ez Szegeden létesüljön, azt a város fekvése is mindenben indokolja.

A küldöttség ezután eltávozott s értesülésünk szerint a közeli napokban Budapesten fognak ebben az ügyben a kultuszminiszterrel tárgyalni, miután a támogatásra ígéretet kaptak. Az utcai tüntetés ügyében felkereste még a küldöttség

Buócz Béla dr. rendőrfőtanácsost is, aki előtt szintén kifejtették álláspontjukat. A magyarázatot Buócz Béla is tudomásul vette, s arra kérte a diákság vezetőit, hogy ne vigyék ki az utcára a sapkát és a bajtársi színeket, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy az mindig káros hatású

Szegedi Napló III. (1927) február 27. 3. oldal

204. Az Emericana

Még egy éve sincs, hogy megalakult, s hogy szembenézett a legnagyobb el-lenséggel, a nemtörődömséggel, és mégis: ma már mély gyökeret vert a szegedi katolikus társadalom életében! Egy évvel ezelőtt, amikor első ízben történtek komoly lépések a szegedi corporatio megszervezésére, s amikor 1926 májusában alig voltunk huszonöten, akik fejünkre mertük tenni az Emericana zöld sapkáját? akkor bizony még magunk sem mertük remélni, hogy nem is egészen egy év múl-va idáig jutunk. De azután – mégiscsak sikerült, mert a földet jól munkáltuk, s a palántát szépen, szeretettel gondoztuk. És kértük az Istent, hogy engedje erőssé fejlődni ezt a harmincharmadik corporatiót is, amint ahogy felvirágoztatta az a harminckettőt, akik előttünk léptek az Emericana rendjébe. Azért írom e sorokat, hogy minél többen megismerjék az Emericánát. Mert aki igazán tisztán látni fog-ja céljainkat, az bizonyosan hozzánk jó.

Bocsánatot kell kérnem az olvasótól, amiért mindenekelőtt is száraz és rövid foglatban eléjétárom az Emericana szervezetét, illetve a szövetséget alkotó egyes corporatiók belső struktúráját, a mely szerkezet egyébként sok és nagy köz-életi emberünk véleménye szerint is a legprecízebbek közé tartozik a maga nem-ében. Eszerint minden corporatio három részre tagozódik: I. az egyetemi hallga-tókból – apródok és leventékből álló Curiára, II. a katolikus ifjúságot szerető s azt támogatni akaró katolikus férfiak (dominusok) conventjére s III. az ugyanilyen eszmékkel bíró katolikus hölgyek (nagyasszonyok és kisasszonyok) familiájára. Hogyan s miképpen egyesül e három tagozat munkája s micsoda célok és eszmék inspirációjaként? – erről alább fogok szólni. Most pedig ideállítom az olvasó elé az ellentábor vádjait. Mert sokan vannak, akik nem szeretnek bennünket, s akik-nek szálka vagyunk a szemében. Ez a tábor mondja azt, hogy „a mi ifjúságunk csak arra jó, hogy viszályt teremtsen s hogy kasztrendszerrel ékeljen az egyetemi ifjúságnak egységesen megkonstruált sorai közé”. S ugyancsak ők mondják, hogy „a familia kiházasító intézmény, az öregurak conventje pedig ügyesen működő állásközvetítő nagyvállalat, mely boldog-boldogtalant előretol a protekció létrá-ján”. És mondanak még sok mindent, tudom is én miket, anélkül, hogy alapjuk volna s hogy belenézni a dolgok mélyébe. Pedig nincs igazuk, és nincs igaza senkinek sem, aki másként akar bennünket beállítani, mint amik vagyunk: katoli-kusok és magyarok. Célunk pedig nem a kiházasítás és állásközvetítés, hanem a gyakorlati katolicizmus kidomborítása, még kevésbé a rendbontás és viszályko-dás, hanem iganis annak a tábornak a növelése, amelyik magyar amelyik minden energiájával dolgozik a hazájáért.